א) עדיות פ"ד מ"ח, ב) שם ריומא עט:, ג) ולהמן ט: עדיות פ"ד מ"כן, ד) שכת מה:, כ) שם קמג. וושם מעביריןן שם קנו., ו) וועי' בתום׳ לקמן לח: ד"ה ונפחת וכיבמות מב: ד"ה סתסו.

ז) שכת קנו: [וש"נ], ת) (לקמן ז:], מ) (שס), י) ולחמן ח.ז, כ) ופסחים פה. כניילן, ל) נולפנינו שם ליתאן, מ) נלקמן לו:ן, () ועירובין ו:ן, כ) וועי עלמות], ע) [דף נא. חד"ה

,[16

גליון הש"ם מתגר' ובה"א לא ישחום. עיין בר"ן פרק י"ט דשנת דף נח:

> לעזי רש"י פיל"א. יעה.

מוסף רש"י

שאור בכזית. לענין כל כחה וכל ימלח (יומא עם:). מגביהין. נידים מעל השלחן, עצמות ראויין שאינו להו לנ"ש מוקנה, ובית הלל אומרים מסלק את עליה, אבל לא יטלטל הקליפין בידים, כרבי אין לנו. אין אנו סומכין על משנחינו כמות שהיא שנויה, אלא מוחלפת שיטתה וב"ש כר' יהודה התלושין ומיהו סחמן לאו למאכל בהמה קיימי אלא מוקצין הן לבהמה דמאכל לדס הן (שם קנה:), ואת הנבלה. שהתנכלה היום השמשות היתה לאדם, ואפ"ה עומדת לאדם,

ביצה לא האכל. בו ביום. בגמרא מפרש טעמא: שאור בכוית. משום דהני חלת מילי הוו מקולי בית שמאי ומחומרי בית

הלל גבי יו"ט תנא להו גבי הדדי. ובגמראים) מפרש טעמייהו: בככותבת. ממרה: יחפור בדקר. פיל"א בלע"ז: ומודים שאם שחט כו'. ביומו ועוד דאמריגן (לקמן ל:) מותר שמן שבנר רבי יהודה אוסר והיינו

> נעוך מבעוד יום: שאפר כירה מוכן הוא. בגמראי בעי מאי קאמר: גמ' העומדת לאכילה. שאינה מוקלת: אוכלא דאפרת. אוכל שנפרד. וחבירו סבמנחות חבורי אוכלין כמאן דמפרתי דמו וכן בשחיטת חולין (דף עג.): ליח להו מוקלה. דדלמא כר׳ שמעון סבירא להו דאמר בפרק [כירה] (שבת דף מד.) מותר השמן שבנר ושבקערה אסור 6 (דברי רבי יהודה) ור"ש מתיר: קא סלקא דעתין. להכי פרכינן מאי טעמייהו דבית שתחי דקה סלקה דעתין דהפי׳ לר׳ שמעון דשרי במוקלה בנולד אסיר דאילו במוקצה סבירא ליה לא מקצי איניש מדעתיה מידי דחזי ליה אבל נולד לא הוה ידע דנהוי דעתיה עלויה: ומי אמר רב נחמן הכי. דבית הלל כר' יהודה: מגביהין. בשבת מעל השלחן עלמות שחינן רארין לאכילה וקליפי אגוזים ולא חיישינן למוקלה: ובים הלל אומרים. אין מטלטלין אותן בידים שמוקלה הן: אלא משלק העבלא. שיש תורת כלי עליה ומנערה: ואמר רב נחמן אנו אין לנו. בשיטת משנה זו לפי שמוחלפת שיטתה אלא כך שמעתי מרבותינו דבית שמאי כר' יהודה ומחמרי ובית הלל כרבי שמעון: מחסכין דלועין. תלושין לפני הבהמה ולא אמרינן טרחא דלאו לורך הוא: וחם הנבילה לפני הכלבים. וחע"פ שנתנבלה בשבת דבין השמשות לא היתה עומדת לאכילת כלבים אפילו הכי שרי דלית לן מוקנה גשגת. הלכך מגביהין מעל השלחן דמיירי בשבת מוקים לבית הלל דנימרו כר' שמעון כי היכי דלא תקשי הלכתא אהלכתא דקיימא לן הלכה כסתם משנה מו וקיימא [לון הלכה כבית הללם: אבל גבי יום טוב. דאשכתן

יהודה:

כרבי

רבי

כדמפרש טעמא בגמ'ש) כשיש לו דקר

שנולדה ביום מוב בית שמאי אומרים תאכל ובית הלל אומרים אלא תאכל בית שמאי אומרים ישאור בכזית וחמץ בככותבת ובית הלל אומרים יזה וזה בכזית יהשוחט חיה ועוף ביום מוב בית שמאי אומרים יחפור בדקר ויכסה יובית הלל אומרים ילא ישחום אלא אם כן היה לו עפר מוכן מבעוד יום ומודים שאם שחט שיחפור ויכסה שאפר כירה מוכן הוא: במאי עסקינן אילימא בתרנגולת העומדת לאכילה מאי מעמייהו דבית הלל אוכלא דאפרת הוא אלא בתרנגולת העומדת לגדל ביצים מאי פעמייהו דבית שמאי מוקצה היא ומאי קושיא דלמא בית שמאי לית להו מוקצה קא סלקא דעתין אפילו מאן רשרי במוקצה בנולד אסר מאי מעמייהו דבית שמאי אמר רב נחמן לעולם בתרנגולת העומרת לגדל ביצים יודאית ליה מוקצה אית ליה נולד ודלית ליה מוקצה לית ליה נולד בית שמאי כר' שמעון ובית הלל כר' יהודה ומי אמר רב נחמן הכי והתנן כית שמאי אומרים סימגביהין מעל השלחן עצמות וקליפין ובית הלל אומרים מסלק את המבלא כולה ומנערה ואמר רב נחמן אנו אין לנו אלא בית שמאי כרבי יהודה ובית הלל כר"ש אמר לך רב נחמן גבי שבת יידסתם לן תנא כרבי שמעון דתנן "המחתכין את הדלועין לפני הבהמה יואת הנבלה לפני הכלכים מוקים לה לבית הלל כרכי שמעון אכל

ביצה שנולדה בי"ם כש"א תאכל וכה"א לא תאכל. ול"ת למלי לא תנא אוסרין ומתירין וכי תימא אוסרין משמע שאסור לעולם זה אינו דאמרינן לקמן (דף ו.) אפרוח שנולד בי"ט אסור והיינו

דוקא באותו יום ויש לומר דאי הוה תני אוסרין ומתירין הייתי אומר שמה שמתירין הבילה היינו לטלטל אבל באכילה אסורה והכי אמרינן (לקמן דף כד.) גבי נכרי אחד שהביא דגים לפני רבן גמליאל ואמר מותרים הם אלא שאין רצוני לקבל הימנו ומסיק מאי מותרים לטלטל אבל באכילה אסורים ואם תאמר לבית הלל דאמרי לא תאכל אבל לטלטל שרי והא קי"ל (לקמן ד.) דאף לטלטל אסור לכן פירש ר"י דנקט כי האי לישנא דסתם בילה לאכילה קיימא עוד יש לומר דנקט לבית שמאי תאכל משום דמשמע אכילה וטלטול דאין אכילה בלא טלטול ובית הלל אסרי אף בטלטול אלא אגב דנקטי ב"ש

תאכל נקטי אינהו לא תאכל: שאור בבוית. לא שייך הכא מידי אלא מייתי כאן חלת

מילי גבי יום טוב דבית הלל לחומרא וב"ש לקולא:

אוכלא דאפרת הוא. פירוש אוכל הנפרד מן האוכל הוא דהבילה שנולדה נפרדה היא מן התרנגולת ואי בעי שחיט לה ואכיל כל שבגוה: דלמא בית שמאי לית להו מוקצה. תימה במתני' קאמר בהדיא דבית שמאי אית להו מוקצה דקתני (לקמן דף י.) לא יטול אלא אם כן נענע מבעוד יום ויש לומר דמוקלה דבעלי חיים חמיר טפי ומוקלה ביותר והתם הוא דאית ליה מוקלה כדחזינא ר"ש דאע"ג דלית ליה מוקנה אית ליה (שבת דף מה.) גבי גרוגרת ולמוקים דאתקלאי טפי: כאן השרי מאן דשרי מוקצה כנולד אסיר. דלח מהצי איניש מאי דחזי ליה אבל בנולד לא הוה ידע מאתמול וחימה דהא רבי שמעון דשרי במוקלה שרי בנולד

כדאמרינן בשבת (דף כט.) רבי

יהודה אומר אין מסיקין בעברי כלים

ור"ש מתיר אע"ג דהוי נולד וי"ל דלא דמנו דמי דהאי נולד דהכא הוי נולד טפי שמתחילה לא היה בעולם אבל התם הכלי היה בעולם רק שנשבר וכן משמע נמי בעירובין ,דף מה: ושם) מיא בעיבא מיבלע בליעי ופריך כל שכן דהוי כולד ואסור ומאי פריך ודלמא ההוא כר' שמעון דהא רבי שמעון מחיר בנולד אלא ודאי היינו טעמא כדפרישית דכיון דבליעי לא היו כלל בעולם ואפי׳ ר' שמעון מודה דהאי נולד אסור:

מגביהין מעל השלחן עצמות וקליפין. פ"ה אע"ג דאין ראוין לא למאכל אדם ולא למאכל בהמה ולא נהירא דהא איכא בסיפא ושער של אפונין ושער של עדשים מפני שהן ראוין למאכל בהמה לכך נ"ל שהם ראוים למאכל בהמה כגון עלמות רכים וקליפי תפומים ונית הלל סברי כיון דלא חזי למאכל אדם לא ₪: ובית הדד אומרים מסדק את השבדא ומנעדה. תימה והלא היא בסים לדבר האסור דהא לא שכח הואיל והניחם שם מדעתו ויש לומר דלפירוש רבינו מם ניחא דפירש במסכח שבחש דלא הרי בסיס לדבר האסור אלא כשדעתו להניחם שם כל היום אי נמי כיון דהוו שם אוכלין הוה ליה בסיס לדבר האסור ולדבר המותר ושרי כדמוכח פרק נוטל (שם דף קמב.) ועוד דאין זה מניח בכוונה דהא אינו חושש היכן יפלו: דתנן מחתבין את הדדועין דפני הבהמה ואת בוי. וא"ח היכי דמי אי בדלועין שהיו מחוברין בין השמשות בהא ודאי מודה ר' שמעון גזרה שתא יעלה ויחלוש וי"ל דמיירי בתלושין וסלקא דעתך דאסור דמשוה להו אוכלין לפי שהן קשין והחתוך מרכך אותם: ואת הנבדה בו'. אנו לריכין לפרש שנתנבלה בשבת ומכל מקום תני להו בהדי הדדי דאע"ג דבדלועין לא הוי טעמא משום מוקלה כמו בנבלה משום דבשניהם שייך לשון מחתכין:

133

א א מיי׳ פ״ח מהלכום לאוין עה טוש"ע א"ח סי מקיג סעיף א:

עין משפט

גר מצוה

ב ב מיי׳ פ״ה מהלכות חמץ ומלה הלכה ב טוש"ע א"ח סי' חמב

מעיף ז: ג ג מיי׳ פ״ג מהלכות י״ט הלי א סמג לארן עה טוש"ע א"ח סי תנח סעיף

ד ד מיי׳ פכ"ו מהלכות שבת הלכה טו סמג לחוין סה טוש"ע א"ח סי שח סעיף כו:

ה ה מיי׳ פכ"ל מהלי שבת הלכה יח שמג שם טוש"ע ח"ח סי׳ שכד :סעיף ו ו ו מיי׳ שם טוש״ע שם כעיף ו:

רבינו חננאל

אתחול מסכָת ביצה בעורת גדול העיצה. ביצה שנולדה ביום טוב. ובית הלל אומרים לא תאכל. אוכלא דאיפרת [הוא]. פירוש כגון אוכל שנפרד אבר מאבר. מוקצה. [פיר׳] כל דבר שאינו מוכן נקרא מוקצה. גולד. פירוש כל דבר שלא היום נקרא נולד. אוקמה רב נחמן למתני׳ בתרנגולת העומדת לגדל ביצים. וב"ש כר' שמעוז דלית ליה מוקצה, וב"ה כר׳ יהודה דאית ליה מוקצה. ואקשינן ומי אמר רב

נחמן ב"ש כר' שמעון

וב״ה כר׳ יהודה, והא

דתנן בפרק נוטל אדם

את בגו, ב"ה אומרים

מגביהין מעל השלחן

עצמות וקליפין ובש"א

מסלק את הטבלא כו׳.

[נ"א: ומנערה. ואמר רב

נחמן אנו אין לנו אלא

בית שמאי כר׳ יהודה

ובית הלל כר׳ שמעון]

ופרקינן בתר סתמא אזלינן, בשבת דסתם לן

ליה מוקצה, וקי"ל כוותיה

דהילכתא כסתמא (נ"א:

דהאי סתמאן, אוקימנא

לב״ה כוותיה, משום

דקיי"ל הילכתא כסתם [משנה], כי היכי דלא

תקשי הילכתא אהילכתא.

איפכא שמעינז